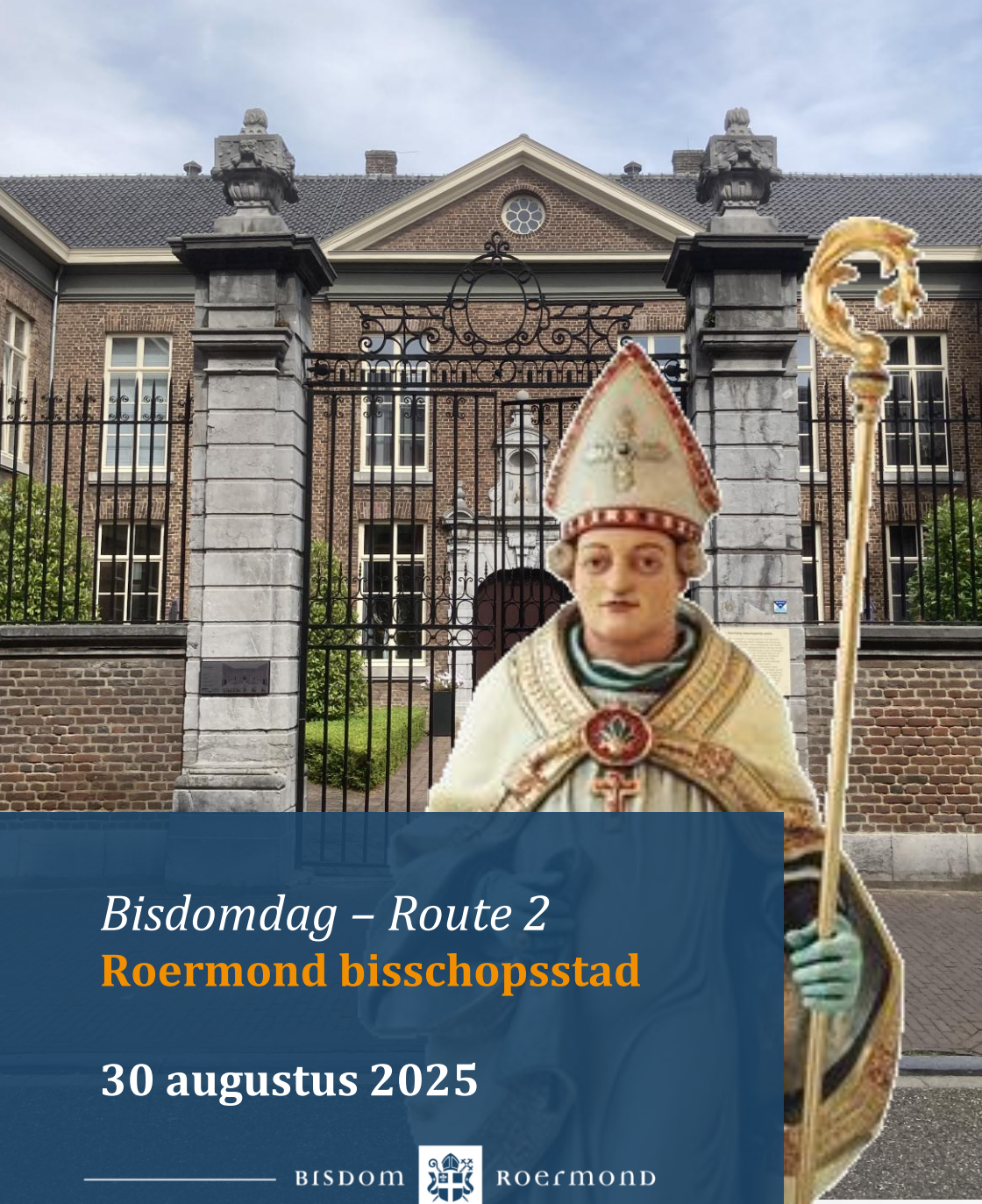

Bisdomdag – Route 2

Roermond bisschopsstad

30 augustus 2025

BISDOM ROERMOND

Route 2: Roermond bisschopsstad (3,6 km)

De stad Roermond presenteert zich af en toe zonder blikken of blozen als 'bisschopsstad', tot in onze tijd. Voor de Roermondenaar is de presentie van de bisschop in de stad vanzelfsprekend. Tijdens een 'sede vacante' (vacante zetel) voelt de stad niet compleet of misschien mag je zeggen een beetje verweesd. Die presentie van de bisschop komt ook – en vooral in het verleden – fysiek naar voren. Tijdens deze wandeling zullen we een aantal plekken bezoeken die voorheen of tot op de dag van vandaag de aanwezigheid van een bisschop duidelijk maken of waar het bisdom aan verbonden was.

Start route

Als u de kathedraal verlaat gaat u links het smalle straatje in richting het Outletcenter. Zo ver hoeft u evenwel niet te gaan. U ziet de B&B en chocolaterie met de naam 'De Pastorie'. Dit was inderdaad de pastorie van de Christoffel-parochie en de eerste bisschop van het tweede bisdom Roermond (Mgr. Paredis) heeft hier gewoond. Voordat hij bisschop werd, was hij hier pastoor en aangezien er nog geen woning was voor een bisschop, bleef hij nog enige tijd op zijn pastorie.

We lopen weer terug en steken de Markt over. Kijk even naar het stadhuis en vooral naar het klokkenspel boven in de toren. In de bisschopsstad mag een bisschop natuurlijk niet ontbreken tussen de figuren. Aan het einde van de Markt neemt u de Varkensmarkt, die later de Steenweg wordt. Aangekomen bij het Munsterplein gaat u meteen naar rechts. U bent in de Paredisstraat. Rechts bij nr.15 ziet u nog een herinnering aan de kapel van de altijddurende aanbidding. Deze kapel is na de Tweede Wereldoorlog gewild door de Roermondenaren, omdat zij zo goed uit de oorlog waren gekomen en veilig teruggekeerd. Lange tijd hebben zusters de

eeuwigdurende aanbidding verzorgd. Een kunstwerk aan de muur is geplaatst als herinnering.

Bisschopshuis

Links op nr.10 is het bisschopshuis. Het huis, van oorsprong een boerderij, is in 1848 gekocht door Mgr. Paredis, de eerste bisschop van Roermond. De boerderij, gebouwd in 19e-eeuws traditionele stijl, had oorspronkelijk een U-vorm met aan de straatzijde het woongedeelte en aan de achterzijde de stallen. In 1923 is rechts naast het paleis het bisschoppelijk archief gebouwd in expressionistische stijl. In 1932 is met de bouw van een L-vormig volume in traditionele stijl een gesloten binnenplaats ontstaan, die vervolgens in 1972 werd overdekt en waar op de eerste verdieping een kapel is gebouwd.

We gaan er binnen.
Na het verlaten van het bisschopshuis gaat u links en aangekomen op de Neerstraat weer links. Aan uw linkerhand liggen nog een aantal panden van het bisdom waar vroeger de kantoren van het Missiebureau en de kerkelijke rechtbank waren en de woningen voor enkele medewerkers (nrs. 49-61). Op dit moment staan de meeste panden leeg en wachten op verkoop. Alleen nr.57 is nog in gebruik, hier woont de vicaris-generaal.
Verderop in de straat ziet u rechts de Minderbroederskerk. Loop er omheen en ga erbinnen.
Bezoek Minderbroederskerk

Vervolg route: Caroluskapel

Wanneer u de Minderbroeders-kerk verlaat, gaat u links en volgt de grote singel. In de verte ziet u de voormalige H. Geestkerk met haar grote koepel, nu een medisch centrum. Toen het bisdom Roermond in 1559 werd opgericht werd de middeleeuwse H. Geestkerk aangewezen als kathedraal. Deze lag op een andere plek in het centrum. Deze kerk bleef tot 1661 in gebruik als kathedraal en is uiteindelijk na

een brand afgebroken in het begin van de 19e eeuw. Toen Roermond in de 20e eeuw grote uitbreidingen maakte aan de rand van de stad werd deze kerk aan de Minderbroedersingel gebouwd en genoemd naar de kathedraal van weleer. Toen de Christoffelkathedraal aan het begin van deze eeuw in renovatie was en niet bruikbaar is deze H. Geestkerk weer even 'kathedraal' geweest. In 2009 werd de kerk aan de eredienst onttrokken.

Verzetsmonument

We vervolgen de Minderbroedersingel en komen aan op het drukke verkeersknooppunt het Zwartbroekplein. Misschien even zoeken, maar aan de overkant, gezien vanuit het centrum, ziet u het verzetsmonument. Zeer duidelijk in beeld en vooraan staat een priester: secretaris van de bisschop Leo Moonen. Deze bakkerszoon uit Heerlen ontwikkelde zich tijdens de Duitse bezetting tot de geestelijke leider van het humanitaire verzet in Limburg. Tijdens de bezetting stond hij vele mensen bij met raad en daad. Omdat de bisschoppen officieel hadden geprotesteerd tegen plannen van de bezetter gericht op studenten, jonge arbeidskrachten en voormalige dienstplichtigen, vond Moonen dat het consequent was ook onderduikers en joden uit de handen van de bezetter te houden, ze te voeden en te kleden en hun achtergelaten families en gezinnen geestelijk en materieel bij te staan. Met deze interpretatie wierp hij zich op als leider van de nieuw te vormen onderduiker-organisatie. Moonen was de geestelijk leider, kapelaan Naus uit Venlo en pater Bleijs uit Roermond waren de mannen van de praktijk, samen met Jan Hendrikx uit Venlo. Moonen stierf in 1945 in Bergen-Belsen.

Eerste grootseminarie

We gaan met de rug naar het monument, de straat oversteken en na de oversteek even recht-door en daarna rechtsaf. Dit is de Mariagaardestraat. Blijf deze weg volgen. Na enige tijd wordt dit de Kruisherenstraat. U komt op het Stationsplein. Loop langs de terrasjes en ga links de Veldstraat in. Het markante witte gebouw aan uw linkerhand (nr.3) is het eerste grootseminarie geweest van het bisdom Roermond. Van 1599 tot 1790 woonden hier de priesterkandidaten van ons bisdom. In een bepaalde periode waren er zelfs zoveel studenten dat zij deels op een andere plek in de stad ondergebracht moesten worden. Vervolg de Veldstraat en blijf voortdurend rechtdoor lopen tot aan de T-splitsing. U bent nu op de Swalmerstraat en gaat naar rechts. U loopt ondertussen al langs het oude grootseminarie van het tweede bisdom Roermond. Mgr, Paredis kocht in 1841 het leegstaande kartuizerklooster en maakte het geschikte voor de huisvesting en het onderwijs van de priesterkandidaten. Tot 1968 heeft het gebouw deze functie vervuld. Na een periode van verhuur nam het bisdom Roermond in 1993 de gebouwen weer in gebruik en nu als de kantoren voor economie en bouwzaken, de pastorale diensten en nog enkele andere onderdelen van het bisdomapparaat. We door de grote poort naar binnen.

Bezoek Caroluskapel

Vervolg route: Munsterkerk

Na ons bezoek aan het bisdom gaan we weer via de grote poort naar de Swalmerstraat en dan meteen links. We laten de Bethlehemstraat links liggen en gaan de volgende straat links, de Lindanusstraat. Voorbij de kruising aan uw linkerhand ligt een groot statig gebouw met een grote ijzeren poort. Het is het voormalig bisschoppelijk paleis. De eerste bisschop van Roermond, Lindanus, nam zijn

intrek in het klooster van de reguliere augustijnen van Windesheim. U bent de plek van dit klooster aan het begin van de Lindanusstraat (nrs.7-47) aan uw rechterhand gepasseerd. Maar de bisschoppen wilden een eigen woning en dat werd het pand aan de Pollartstraat nr.5. Het paleis dat u nu ziet, is de tweede versie. Het eerste paleis ging verloren in de stadsbrand van 1665. Al snel verrees het huidige paleis en de bisschoppen hebben er kunnen blijven wonen tot 1793. De komst van de Fransen maakten een einde aan het bestaan van het bisdom en veel van het bestaande kerkelijke leven. Aan het einde van de Pollartstraat zijn we aangekomen bij de Munsterkerk. Ga er binnen.

Bezoek Munsterkerk

Vervolg route: Kathedraal

Wanneer u de Munsterkerk verlaat gaat u naar rechts en u loopt de Munsterstraat in. Op nummer 1, de kappersacademie, moet ongeveer de plaats zijn waar de eerste kathedraal van het bisdom stond, de H. Geestkerk. In de etalage van het blauwe pand aan de overkant van de weg ziet u een afbeelding van deze eerste Roermondse kathedraal. Deze kerk behoorde allereerst vanaf de 13e eeuw toe aan de hospitaalbroeders van de H. Geest. In 1361 werd het Kapittelkerk voor de uit Sint-Odiliënberg gevluchte kapittelheren. Dit kapittel is de voorganger van het huidige kathedrale kapittel. Van 1569 tot 1661 was deze kerk de kathedraal van het bisdom. Uiteindelijk vond men het gebouw te klein en koos men ervoor de parochiekerk van de heilige Christoffel voortaan te gebruiken als kathedraal. De heilige Geestkerk werd in 1821 afgebroken. Na de Munsterstraat gaat u verder de Jezuïetenstraat in. Boven bij de T-splitsing gaat u naar links. U komt weer uit bij de kathedraal.

Bezoek kathedraal

Twee bisdommen Roermond?

U leest in deze tekst een paar keer over het eerste en tweede bisdom Roermond. Waren er dan twee bisdommen? Jazeker.

Het eerste bisdom Roermond werd opgericht in 1559 en omvatte een groot deel van Noord- en Midden-Limburg, sommige losse regio's in Zuid-Limburg en gebieden in Duitsland, Noord-Brabant en wat we nu Gelderland noemen. Dit bisdom bestond tot 1804.

In 1840 werd er een nieuwe bisdom Roermond opgericht, eerst als vicariaat Limburg en vanaf 1852 als bisdom Roermond. Dit is het huidige bisdom en dat hele provincie Limburg omvat.